

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 และเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จำนวน 6,778 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 89 คน ครูผู้สอน จำนวน 540 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 783 คน และนักเรียน จำนวน 5,369 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนักเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 จำนวน 526 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 55 คน ครูผู้สอน จำนวน 86 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 165 คน และนักเรียน จำนวน 220 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random sampling)

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มอำเภอมาร้อยละ 50 ของอำเภอทั้งหมดในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับสลาก

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนจากอำเภอที่สุ่มได้ในข้อที่ 1 มาร้อยละ 50 ของแต่ละอำเภอ

ขั้นที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนที่สุ่มได้ในขั้นที่ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 3 คน คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนศิษย์เก่า และนักเรียนที่เรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียนๆ ละ 4 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูผู้สอน		คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน		นักเรียน		รวมทั้งสิ้น	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
เมือง	27	27	72	36	243	81	1,536	108	1,875	255
ขุนยวม	28	28	100	50	234	84	1,855	112	2,217	271
ปางมะผ้า	19	-	140	-	171	-	891	-	1,221	-
ปาย	15	-	228	-	135	-	1,087	-	1,465	-
รวม	89	55	540	86	783	165	5,369	220	6,778	526

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองมี 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียน

แต่ละชุดมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Form)

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเชิงลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 นำความรู้ที่ได้ในขั้นที่ 1 มาสร้างเป็นข้อคำถาม

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามในขั้นที่ 2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไข

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา ได้ค่า IOC = 1.00 ทุกข้อและแก้ไขภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 4 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.93

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น
	K	คือ	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	คือ	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อคำถามแต่ละข้อ
	S_t^2	คือ	ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามทั้งฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัด
- ขั้นที่ 2 ประสานงานกับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 3 นักวิจัยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบใช้การหาความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i \times 100}{f_n}$$

เมื่อ f_i คือ ความถี่ของประเด็นที่ต้องการศึกษา
 f_n คือ ความถี่ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน และนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่อา. ศึกษา
 แม่ฮ่องสอนเขต 1 ใช้การหาค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 (Standard Deviation)

$$2.1 \text{ สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ตัวกลางเลขคณิต
 $\sum fX$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนักของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบ

$$2.2 \text{ สูตร } SD = \sqrt{\frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fX^2$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของ
 น้ำหนักของคำตอบ
 $\sum fX$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับน้ำหนักของคำตอบ
 N คือ จำนวนผู้ตอบ

3. การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b แทน Mean Square between Group
 MS_w แทน Mean Square within Group

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ใช้การหาค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร ร้อยละ} = \frac{f_i \times 100}{f_n}$$

เมื่อ f_i คือ ความถี่ของประเด็นที่ต้องการศึกษา
 f_n คือ ความถี่ทั้งหมด

การแปลความหมายของค่าตัวกลางเลขคณิต (\bar{X})

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 0.00 - 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) = 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

(Best, John W. 1977:371)